

BURGENLAND TÖRTÉNELMI ÉS IRODALMI EMLÉKEI

Filmünk feladata, hogy Burgenland azon emlékeit felmutassa, amelyek jelentős szerepet játszottak a magyar történelem folyamán és így a 10-14 éves diákoknak való bemutatásuk elmélyítené a hazafias érzést. Különösen Burgenlandban lenne ez fontos, ahol a magyar irodalom és történelem tanítása idegen környezetben történik - a film ezt hozná közelebb a tanulókhöz, tenné a történelmet, irodalmat élményszerűvé. A film természetesen másutt is jól felhasználható lenne.

Az emlékhelyek, emlékek egymás utánját nem földrajzi bontásban, hanem időrendben adnánk. Így a burgenlandi emlékhelyek bemutatásával a magyar történelem főbb állomásai rajzolódna ki. Tehát nem a műemlék-érték az irányt adó (tehát nem művészettörténet!), hanem a történelmi érték. ut

Filmünk narrátora a Burgenland-szerte jól ismert és közkedvelt prof.dr. Galambos Iréneusz plébános, aki kiváló, igen szuggesztív előadó.

Burgenland történelmi emlékei (+dia, fotó)

Kismarton-Eisenstadt

Esterházy kastély - magyar királyok és vezérek domborművei

Borostyánkő-Bernstein

Almásy vár

Breitenbrunn-Széleskut

Prangerstr.3. - itt szállt meg Bethlen Gábor 1619-ben

Burg-Pinkaóvár

Árpádkori vár nyomai (Pinka kanyarban) *(csor rep-gipről!)*

Detschkreutz-Németkeresztur

1707 - a község határában ütközött meg Bottyán kuruc tábornok Nádasdy Ferenc császári tábornok seregével

Eherau - Monyorókerék

1587 az 1. magyarországi ujság "Neue Zeitung aus Ungarn"
+ könyvek (Maulius János nyomdája
Tinódi: Buda...)

Forchtenstein - Fraknó

A tartomány (legnagyobb) és legszebb erődítménye

Gattendorf - Lajtakáta

1146 - II. Géza itt verte meg a Jasomirgott herceg vezette osztrák-bajor sereget

Güssing - Németujvár

Batthyány vár : III. Béla építtette, a török elleni csaták színhelye ? kura

Kittsee-Köpcsény

A honfoglalás óta fontos szerepet kapott, mint határőr község hídfő a Duna magyar kapujában a tört. háborús és pol. eseményeiben:

- 1198: itt táborozott kereszteshadával I. Frigyes, amíg az átvonulás ügyében a magyarokkal tanácskozott
1264: II. Géza itt csapott össze az osztrákokkal itt volt IV. Béla fiának esküvője
1291: itt kötött békét III. Endre Albert osztrák herceggel ("Hainburgi béke")
1526: a mohácsi csatavesztés után itt fogadta Ferdinánd a magyar követeket, majd innen kelt utra Székesfehérvárra, ahol megkoronázták
1848 őszén: a magyar honvédség egy része itt gyülekezett, a császáriak ellen

Kobersdorf-Kabold

Vízi-vár: 1222-ben épült, sok tört. esemény színhelye volt. Többek között 1670. április 16-án itt szállt meg a hábsburgok ellen szervezkedő Zrinyi Péter és Frangepán Ferenc. A várur, Kéry János, ezt jelentette az udvarnak és csapdát állított vendégeinek: Kéry család grófi címet kapott.

Lackenbach-Lakompak

1620 szeptemberében döntő csata színhelye a kuruc és labanc csapatok között. Bethlen Gábor vezérei: Huszár István és Petneházy István vereséget szenvedtek az Esterházy Miklós vezette labancoktól. A hősi halott alvezér, Tarródy Mátyás síremléke, kő szarkofagja ma is áll a Bahngasseben. A kastély mögötti réten és buzaföldön 1000 kuruc katona jeltelen sírja van.

Léka-Lockenhaus

Vár és XVII. szd-i templom:
a kriptában a kivégzett Nádasdy Ferenc (XVII. szd.) és a Nádasdy család más tagjainak síremléke, köztük Nádasdy Tamás (XVI. szd) - humanista műveltség terjesztője

Irottkő: Burgenland legmagasabb csúcsa - a tornyot szeli ketté a határ

Loretto - Loretto

Kegytemplom: Szent István, Szent László szobra, képek: Szent István átveszi a koronát, alamizsnát oszt, követeket fogad, felajánlja az országot Máriának.

Kolostor: 1683-ban a Bécs ellen vonuló törökök felgyújtják, 1704-ben és utána a labancpárti szervita barátokat a kurucok támadják. A második VH után ismét feldulják.

Máriafalva - Marias dorf

A templom (ép. 1409. későgót) üvegablakain "Vas megye hálás közönsége", "Magyarhon hálás fiai" feliratok és Szent Imre, Szent István ábrázolás, magyar cimere a mennyezeten. Zsigmond király (1392) → Kanizsai család
ajándékozta a falut
Templom: 1409

Mogersdorf - Nagyfalva

Itt zajlott le a szentgotthárdi csata (császári-törökök) 1664. aug. 1.

Kőkereszt:

Itt nyugvók porai ama győzt'len hősi fiaknak kik eme környéket vérökkel megnevesíték. A hit, fejedelem s az honért durva törökkel harcolván a hont jármátul megszabadították. 1664
Pléb. templom freskó: szentgotth. csata, cimeres magyar zászló-

Neuhaus am Klausenbach - Vardobra

Emlékmű a hármass határon (Tauka-Tóka falutól 1 óráss erdei séta) - obelisz: Trianon

Neusiedl am See - Nezsider

A kuruc háborúk idején itt volt a Fertő-tavat a Dunával összekötő védelmi vonal, az Öreg Sánc (Alte Schanze) déli hidfője + monda a falu keletkezéséről

Nickelsdorf - Miklósfalva

R.4. plébánia falán emléktábla (Obere Hauptstr.33) *(libonizálás, most a hős emlékének)*
1848. okt. 9-23 - Honv. Bizottmány -- bécsi felkelők (+ 100 képviselő, stb.)

Oberschützen - Felsőlövé

Móra Ferenc itt tanított - 1900. Emléktábla a gimn. falán. *Wimmer - Konuth barátja.*

Pamhagen - Pomogy

Jókai Mór: "Névtelen vár"

Parndorf - Pándorfalu

Unterewungau 26. Schwechati csata után itt tartotta első beszédét Kossuth. Közben fiugyermek szül. a házban. Ma is Kossuth-Gorgovilic család.

Pinkafeld - Pinkafő

1459. ápr. 11. Hunyadi Mátyás megverte III. Frigyes seregét. 1663. A régi temetőnél a polgárok megverték egy portyázó török csapatot.

Széchenyi Franciska sirja - pinkafői temető, nem a családi sirbolt kolostor, kórház, ékszereiből templomi díszek, ő maga is nővér a kórházban *Antónia festője az első m. egy. nővér.*

Purbach - Feketeváros

Városlal (1630-34.)

Törökház - Türkestr.8. Bakter a ház felé mutat - szobor a háztetőn - turbános török (Kőszeg ostromakor) *Öreges ablak*

Burgstall - Burgenland legszebb és legnagyobb földvára
(Késő bronzkor)

Raiding - Doborján
Liszt Ferenc szobor
szülőház - emléktábla

Rechnitz - Rohone
Faludy Ferenc eml. tábla a ház helyén *veszélyes* *éves* *nyelvént eltávolított*

Rust - Ruszt
Középkori lakóházak, *román* *veszélyes* *halál*
Temető I-IV. szd.
Pongrácz kápolna - román falikép, Mária kápolna
kurucok
levéltár
üdülőhely

St. Michael - Pusztaszentmihály
1909. Amerikában tartózkodó magyarok. Madonna szobor
Burg. szd. eleje 1000
1974-ig 14.000 - kivándorló

Stadtschlaining - Városszalónak
Burg. egyetlen zsinagógája. *épén meadt* *(vált piros)*
Rk. templom. karzat-mellvéd
mi lett a zsidókkal
Vár - pénzverő - "Béke" - vár

Stoob - Csáva
A fazekas - mesterség ősi központja - *Ajándék-kori templom*

Zurndorf. Zurány
1756 - itt szül. Feszler Ignác - felvil.
magy. tört. németül
eml. tábla

Felülvizsg.